

ദലിത് പ്രതിരോധവും കേരളീയ നവോത്ഥാനവും: പ്രദീപൻ പാമ്പിരികുന്നിന്റെ നിരീക്ഷണങ്ങളെ മുൻനിർത്തിയുള്ള വിശകലനം

വിസ്തയ സുന്ദർ പി*

സംഗ്രഹം

നവോത്ഥാനം എന്നാൽ പരിവർത്തനം എന്നാണർത്ഥമാക്കുന്നത്. നവോത്ഥാനത്തിന്റെ തുടക്കം ഇറ്റലിയിലായിരുന്നെങ്കിലും പിന്നീടത് യൂറോപ്പിലെ മറ്റ് രാജ്യങ്ങളിലേക്ക് വ്യാപിച്ചു. യൂറോപ്പിൽ മധ്യകാല ജീവിതരീതികളും ചിന്താശൈലിയും മാറി ആധുനികത കടന്നു വരുന്ന കാലഘട്ടത്തിനെയാണ് നവോത്ഥാന കാലമെന്ന് സാധാരണയായി വിശേഷിപ്പിക്കുന്നത്. പതിനഞ്ചാം നൂറ്റാണ്ടിൽ പ്രാചീന ഗ്രീസിന്റെയും റോമിന്റെയും സാംസ്കാരികമായ സംഭാവനകൾ യൂറോപ്പിൽ പുനഃസൃഷ്ടിക്കാൻ തുടങ്ങി. ചിത്രകല, ശില്പകല, സാഹിത്യം, തത്വചിന്ത എന്നിവയിലെല്ലാം ഉയിർത്തെഴുന്നേൽപ്പുണ്ടായി. നവോത്ഥാനത്തിന്റെ ഭാഗമായി മതനവീകരണവും ജ്ഞാനോദയവും വൈജ്ഞാനിക, രാഷ്ട്രീയ വ്യാവസായിക വിപ്ലവങ്ങളെല്ലാം രൂപപ്പെട്ടു. എന്നാൽ ഇന്ന് നവോത്ഥാനം എന്ന പരികൽപ്പന നിരന്തരമായി പുനർവിചാരണ ആവശ്യപ്പെടുന്ന ഒന്നായി മാറിയിരിക്കുന്നു. വിജ്ഞാനവികാസത്തിന്റെ ഉറവിടം യൂറോപ്പാണെന്ന ധാരണ തന്നെ ചോദ്യം ചെയ്യപ്പെട്ടു. യൂറോപ്പിൽ രൂപപ്പെട്ട നവോത്ഥാനത്തിന്റെ മാതൃകയിൽ കേരളീയ നവോത്ഥാനത്തെ വിശകലനം ചെയ്യാനാകില്ല. കാരണം കേരളീയ നവോത്ഥാനം ഏകമുഖമായി സംഭവിച്ച ഒന്നായിരുന്നില്ല. വ്യത്യസ്തമായ തലങ്ങളിൽ വ്യത്യസ്തമായ മാനങ്ങളിൽ ഒരു സമൂഹത്തെ പുതിയ ചില അവബോധങ്ങളിലേക്ക് പരിവർത്തനപ്പെടുത്തിയ നിരവധി ധാരകളുടെ സമാഹാരത്തെയാണ് കേരളീയ നവോത്ഥാനം എന്ന ഒറ്റ വാക്കുകൊണ്ട് ഉദ്ദേശിക്കുന്നത്. അതു കൊണ്ട് തന്നെ കേരളീയ നവോത്ഥാനം ഇന്ന് ഗാഢമായ പുനരാലോചനകളിലൂടെ കടന്നുപോകുന്നു. നവോത്ഥാനത്തെക്കുറിച്ചുള്ള വിശകലനങ്ങളിൽ പ്രദീപൻ പാമ്പിരികുന്നിന്റെ നിരീക്ഷണങ്ങൾ വേറിട്ടു നിൽക്കുന്നവയാണ്. അദ്ദേഹത്തിന്റെ തെരഞ്ഞെടുത്ത ലേഖനങ്ങളെ മുൻനിർത്തി കേരളീയ നവോത്ഥാന ചരിത്രവിശകലനങ്ങളിൽ അദ്ദേഹം നടത്തിയ നിരീക്ഷണങ്ങളെ അന്വേഷിക്കുകയാണ് ഈ പ്രബന്ധത്തിലൂടെ.

താക്കോൽ വാക്കുകൾ: നവോത്ഥാനം, ആധുനികത, ദലിത്, അടിമത്തം, കിഴാളം

* Research Scholar, Gov. Arts & Science College, Kozhikode. Ph: 9567908993.
Email: Vismayap999@gmail.com

ആമുഖം

കേരളത്തിൽ നവോത്ഥാനകാലം എന്നാണെന്ന് കൃത്യമായി നിർവചിക്കപ്പെട്ടിട്ടില്ല. എങ്കിലും കേരളത്തിൽ നവോത്ഥാനം പത്തൊമ്പതാം നൂറ്റാണ്ടിൽ ആരംഭിക്കുകയും ഇരുപതാം നൂറ്റാണ്ടിന്റെ ആദ്യ പകുതിയിൽ തീവ്രമാവുകയും ചെയ്തതാണ് പൊതുവെ പറയപ്പെടുന്നത്. "ജാതിവിരുദ്ധവും ചിലപ്പോൾ മതവിരുദ്ധം തന്നെയുമായ ആശയങ്ങൾ ഉൾക്കൊള്ളുകയും കൊളോണിയൽ ആധുനികതയുടെ രാഷ്ട്രീയ സാഹചര്യം തുറന്നുകൊടുത്ത സാധ്യതകളെ പ്രയോജനപ്പെടുത്തി വിപുലമായ, സാഹസികമായ ആശയപ്രചാരണത്തിലൂടെ സമത്വബോധവും സാമൂഹികാന്തസ്സും മുഖ്യ മുദ്രാവാക്യങ്ങളായി ഉയർത്തിക്കൊണ്ട് വ്യക്തികളും സാമൂഹിക-മതനവീകരണ പ്രസ്ഥാനങ്ങളും ഈ കാലയളവുകളിൽ നടത്തിയിട്ടുള്ള ഇടപെടലുകളുടെ സാക്ഷ്യത്തെയാണ് സാമാന്യമായി നവോത്ഥാന ചരിത്രമായി കണക്കാക്കപ്പെടുന്നത്" (ടി.ടി ശ്രീകുമാർ. പുറം.12). എന്നാൽ നിരവധി ചരിത്ര പ്രക്രിയകൾ ഒരുമിച്ചു നടക്കുമ്പോൾ അവ തമ്മിലുള്ള പരസ്പര ബന്ധങ്ങളെയും വൈരുദ്ധ്യങ്ങളെയും പൂർവ്വകാല ബന്ധങ്ങളെയൊന്നും ഇത്തരം വിശകലനങ്ങളിൽ തിരിച്ചറിയാനാകില്ല. നവോത്ഥാനത്തെ രൂപപ്പെടുത്തിയ ചരിത്ര പ്രക്രിയകളെ സൂക്ഷ്മമായി വിലയിരുത്തുന്നതിനോടൊപ്പം, അതിന്റെ പരിമിതികളെക്കൂടി കണ്ടെടുക്കുന്ന പഠനങ്ങൾക്കാണ് എക്കാലവും സമകാലികത കൈവരിക്കാനാകൂ.

സമുദായ പരിഷ്കരണ ശ്രമങ്ങളുടെ ആകെത്തുകയായി നവോത്ഥാനത്തെ നോക്കിക്കാണുന്ന രീതി നവോത്ഥാന വിശകലനങ്ങളിൽ ഏറ്റവും പ്രാമുഖ്യം നേടിയ ഒന്നായിരുന്നു. ഇത്തരം വിശകലനങ്ങളിൽ പത്തൊമ്പതാം നൂറ്റാണ്ടിലെ പ്രവർത്തനങ്ങളെ നവോത്ഥാനമായി ചിത്രീകരിച്ചിരിക്കുന്നു. ഇവിടെ ഏറ്റവും മധ്യകം ഊന്നൽ നൽകിയത് ശ്രീനാരായണ ഗുരുവിനും അരുവിപ്പുറം പ്രതിഷ്ഠയ്ക്കുമായിരുന്നു. എൻ.എസ്.എസ്, സാധുജന പരിപാലന സംഘം, യോഗക്ഷേമസഭ തുടങ്ങി മറ്റു സാമുദായിക പരിഷ്കരണ ശ്രമങ്ങളും ഇതിന്റെ ഭാഗമാകുന്നു. എന്നാൽ നവോത്ഥാനത്തെ ഒരു സമുദായ പരിഷ്കരണ പദ്ധതിയായി മാത്രം നോക്കിക്കാണുന്ന നിലപാടുകളെ പ്രദീപൻ പാമ്പിരികൻ പൂർണ്ണമായി തള്ളിക്കളയുന്നു. കാരണം ഇത്തരം വ്യാഖ്യാനങ്ങളിലൂടെ 1888-ൽ നടന്ന അരുവിപ്പുറം പ്രതിഷ്ഠയിൽ തുടങ്ങുന്ന നവോത്ഥാന പ്രക്രിയകളാണ് കേരളത്തിലെ ആധുനിക വ്യവഹാര മണ്ഡലങ്ങൾ സൃഷ്ടിച്ചത് എന്ന പൊതുധാരണ പ്രബലമാകുന്നു. ശ്രീ നാരായണ ഗുരുവിനെ ഒരു തുടക്കമായല്ല തുടർച്ചയായാണ് വിലയിരുത്തേണ്ടത്. ജാതികളിൽ നടന്ന പരിഷ്കരണങ്ങളെന്ന നിലയിൽ മാത്രം നവോത്ഥാനത്തെ നോക്കിക്കാണുമ്പോൾ ജാതിവിരുദ്ധതയുടെ മറുപടിയായി മാത്രം അവഗണിക്കപ്പെടുന്നത്. അടിമജാതിയിൽ നിന്നും ഉയർന്നു വന്ന ജാതിവിരുദ്ധ മുന്നേറ്റങ്ങളുടെ ചരിത്രത്തിലും പ്രയോഗത്തിലുമാണ് ജാതിപരിഷ്കരണ ശ്രമങ്ങളേക്കാൾ നവോത്ഥാനചരിത്രത്തിൽ ഊന്നൽ നൽകേണ്ടത്. മറ്റൊന്ന് പത്തൊമ്പതാം നൂറ്റാണ്ടിലെ കൊളോണിയൽ മുന്നേറ്റമായിരുന്നില്ല ഒരു സാമൂഹ്യ പരിണാമത്തിന് കേരളത്തിൽ തുടക്കം കുറിച്ചത്. ഒരു പരിധിയോളം അവ പ്രാധാന്യം വഹിക്കുന്നു എന്ന വസ്തുതയും മറച്ചു കളയാനാവില്ല. അതിന് എത്രയോ ദശാബ്ദം പഴക്കമുള്ള ദലിത് പ്രതിരോധ രാഷ്ട്രീയത്തിന്റെ പാരമ്പര്യം നമുക്ക് അവകാശപ്പെടാനാകും.

നാടോടി വാങ്മയങ്ങളും ദലിത് /കിഴാള പ്രതിരോധവും

മലബാറിന്റെ നവോത്ഥാന ചരിത്രത്തിന് പത്തൊമ്പതാം നൂറ്റാണ്ടിന് മുൻപു തന്നെ രൂപപ്പെട്ട നാടോടി വാങ്മയത്തോളം പഴക്കമുണ്ടെന്ന് പ്രദീപൻ പാമ്പിരികൻ പറയുന്നു. നാടോടി രൂപത്തിൽ സ്വാംശീകരിക്കപ്പെടുകയും സ്വസമുദായങ്ങളിൽ വിനിമയം ചെയ്യപ്പെടുകയും ചെയ്ത വാങ്മയ രൂപങ്ങൾ അടിച്ചമർത്തപ്പെട്ട ഒരു ജനതയുടെ അതിജീവനത്തിന്റെ തെളിവുകളാണ്. മലബാറിന്റെ നവോത്ഥാന ചരിത്രത്തിന് തുടക്കം കുറിച്ചത് ഇത്തരം നാടോടി വാങ്മയങ്ങളാണെന്ന് പരാമർശിക്കുന്നതിലൂടെ നവോത്ഥാനം എന്ന സംജ്ഞയെ ഒരു തുടക്കമായല്ല തുടർപ്രക്രിയയുടെ ഭാഗമായി വിലയിരുത്തണം എന്നാണ് അദ്ദേഹം ഉദ്ദേശിക്കുന്നത്. സവിശേഷമായ സൗന്ദര്യബോധത്തോടെയും നീതിബോധത്തോടെയും അക്കാലത്തെ വ്യവസ്ഥിതിയോട് കലഹിച്ച ഒരു ജനതയുടെ ആവിഷ്കാരങ്ങളായാണ് വാമൊഴി സംസ്കാരത്തെ പരിഗണിക്കേണ്ടതെന്ന് പ്രദീപൻ പാമ്പിരികൻ സൂചിപ്പിക്കുന്നു. ചെങ്ങന്നൂരതി, പൊട്ടൻ തെയ്യത്തിന്റെ തോറ്റം, പൂമാതൈ പൊന്നമ്മയുടെ പാട്ട്, നീലിയാർ ഭഗവതിയുടെ പുരാവൃത്തം, തോട്ടിൻകര ഭഗവതിയുടെ പുരാവൃത്തം തുടങ്ങി എത്രയോ ആഖ്യാനപാഠങ്ങൾ ഉദാഹരണങ്ങളാണ്.

ശങ്കരാചാര്യനും ചണ്ഡാളനും തമ്മിൽക്കണ്ട് സംവാദം നടത്തിയ സന്ദർഭത്തെ മുൻനിർത്തി കെട്ടിയാടുന്ന അനുഷ്ഠാനമാണ് പൊട്ടൻതെയ്യം. പുഞ്ചയ്ക്ക് കാവൽനിൽക്കുന്ന പൊട്ടനോട് അതിലൂടെ കടന്നു വന്ന മേൽജാതിക്കാർ വഴി മാറാൻ പറയുമ്പോൾ മേൽജാതിക്കാരനും കീഴ്ജാതിക്കാരനും തമ്മിൽ ഒരു വ്യത്യാസവുമില്ലെന്ന് തന്റെ ജീവിതപാഠങ്ങൾ തന്ന യുക്തികൾ കൊണ്ട് പൊട്ടൻ സമർത്ഥിക്കുന്നു.

"നാകളെ കൊത്താലുമൊന്നല്ലേ ചോര
നീകളെക്കൊത്താലുമൊന്നല്ലേ ചോര "

എന്ന് ചോദിക്കുന്നതിലൂടെ മനുഷ്യരെല്ലാം ഒന്നാണെന്ന് സമർത്ഥിക്കുന്നു. പരാശക്തിയുടെ അംശമായ മനുഷ്യർക്ക് പരസ്പരം ഭേദമില്ലെന്നാണ് ശങ്കരാചാര്യരുടെ അദ്വൈത ദർശനം വ്യക്തമാക്കിയത്. " അദ്വൈതവും മറ്റ് ദർശനങ്ങളും ഉൾക്കൊള്ളാൻ ആവുമായിരുന്നില്ലെങ്കിലും ശങ്കരാചാര്യരെ പരീക്ഷിച്ച ചണ്ഡാല രൂപിയായ ശിവന്റെ ചൈതന്യം സ്വത്വബോധത്തിൽ ചേർത്ത് വെച്ച് സാമുദായികമായ തിരിച്ചറിവുകൾ നേടാനുള്ള പ്രാപ്തി അവർക്കുണ്ടായിരുന്നു എന്നതിന്റെ തെളിവാണ് പൊട്ടൻ തെയ്യം " (ലിസി മാത്യു. പുറം 55)

ഇടനാടൻ പാട്ടുകളിൽ ശ്രദ്ധേയമായവയാണ് പറയരുടെ (സാംബവരുടെ) ചെങ്ങന്നൂരതിയുടെ വീരേതിഹാസം. പാലുവം കോയി എന്ന തന്വരാനുമായി ചെങ്ങന്നൂരതി ഏറ്റുമുട്ടുന്നുണ്ട്. കളരി കഴിഞ്ഞ് ആതി പൊതുവഴിയിലൂടെ നടന്നു വരുമ്പോൾ എതിരെ വന്ന തന്വരൻ ആതിയുടെ വസ്ത്രധാരണവും, തലയിലെ തലപ്പാവും അരയിലെ ആയുധവും കണ്ട് ആതിയെ ഏതോ തന്വരനാണെന്ന് തെറ്റിദ്ധരിച്ച് അദ്ദേഹത്തിന് മുന്നിൽ ആചാര്യമര്യാദയോടെ നിൽക്കുന്നു. എന്നാൽ താനൊരു പറയനാണെന്നും ആചാരമൊന്നും കാണിക്കേണ്ടെന്നും പറയുന്ന ആതി ആചാരമെന്ന കീഴ് വഴക്കത്തെത്തന്നെ എതിർക്കുന്നു. മേലാളനെ കണ്ടാൽ ആചാരം പാലിക്കേണ്ടതല്ലേ എന്ന പാലുവം കോയിയുടെ ചോദ്യത്തിനു മുന്നിൽ,

"ആചാരമെങ്ങനെയായി പാലുവം കോയി
മര്യാദ ഇങ്ങനെയായി പാലുവം കോയി
നാട്ടാൻ പെരുവഴി ഞാനേ യാത്തിര പോണ്? "

പൊതുവഴിയിലൂടെ സഞ്ചരിക്കാൻ എന്ത് മര്യാദയാണ് പാലിക്കേണ്ടത് എന്ന് തിരിച്ചു ചോദിക്കുന്നു. അക്കാലത്തു തന്നെ സമത്വത്തെയും സ്വാതന്ത്ര്യത്തെയും കുറിച്ചുള്ള വ്യക്തമായ ബോധ്യം ദലിത് അടിമ ജാതികളിൽ ഉടലെടുത്തിരുന്നു എന്നതിന് വ്യക്തമായ സൂചനകൾ ഇത്തരം നാടോടി വാങ്മയങ്ങളിലുണ്ട്. "സ്വയം നിർമ്മിക്കുക, സ്വയം നിർവ്വചിക്കുക എന്നിവയിലൂടെ അധീശവാഴ്ചകൾക്ക് എതിരേയുള്ള പ്രതിരോധം നൂറ്റാണ്ടുകളിലൂടെ സജീവമാക്കി നിലനിർത്തിയ പാരമ്പര്യം കേരളത്തിലെ കീഴാള ചരിത്രത്തിനുണ്ട്" (ടി. ടി ശ്രീകുമാർ. പുറം) എന്ന നീരീക്ഷണത്തെ പ്രദീപൻ പാമ്പിരികുന്നിന്റെ വിശകലനങ്ങളോടു ചേർത്തു വായിക്കാവുന്നതാണ്.

ക്ഷേത്രപ്രവേശന സമരങ്ങൾ

ചരിത്ര ഗ്രന്ഥങ്ങളിൽ ഏറ്റവും ശ്രദ്ധേയമായ വസ്തുതകളിലൊന്നാണ് 1936-ൽ ശ്രീചിത്തിര തിരുനാൾ ബാലരാമവർമ്മ ക്ഷേത്രപ്രവേശന വിളംബരം പ്രഖ്യാപിച്ചത്. ഇതിലേക്കെത്തിച്ച അനുബന്ധസമരങ്ങളായി വൈക്കം സത്യാഗ്രഹത്തിനും ഗുരുവായൂർ സത്യാഗ്രഹത്തിനും പ്രാധാന്യം ലഭിക്കുന്നതായും കാണാം. എന്നാൽ അധഃസ്ഥിത സമൂഹം ഇതിനുവേണ്ടി നടത്തിയ ചെറുത്തുനിൽപ്പുകളെ ചരിത്രം പുറത്തു കൊണ്ടു വന്നില്ല എന്ന ശക്തമായ വിമർശനം പ്രദീപൻ പാമ്പിരികുന്ന് ഉന്നയിക്കുന്നുണ്ട്. ക്ഷേത്രപ്രവേശനമെന്നാൽ അവർണ്ണ ജാതികൾക്ക് ക്ഷേത്രങ്ങളിൽ പ്രവേശനം നൽകി ഈശ്വരാധന നേടിയെടുക്കാനുള്ള മുന്നേറ്റമാണെന്ന രീതിയിൽ മാത്രമാണ് വിലയിരുത്തിയത്. എന്നാൽ അതിന് മതപരമായും, സമുദായപരമായും, രാഷ്ട്രീയപരവുമായ വശങ്ങളുണ്ട്. ഹിന്ദുമത പരിഷ്കരണത്തോടൊപ്പം പുരവകാശസമത്വസ്ഥാപനവും അതിന്റെ ഉദ്ദേശ്യങ്ങളിൽ ഉൾപ്പെടും. അതിൽ മുഖ്യമായതായിരുന്നു ക്ഷേത്രവഴികളിലൂടെയുള്ള സഞ്ചാരസ്വാതന്ത്ര്യം. ക്ഷേത്ര കോവിലകങ്ങളോട് ചേർന്ന റോഡുകളിലൂടെ അവർണ്ണ പ്രതിനിധികൾ സഞ്ചരിക്കുകയും കേസ്സം ലഹളയും ഉണ്ടാവുകയും ചെയ്തെന്ന് പി. ഭാസ്കരൻണി രേഖപ്പെടുത്തുന്നുണ്ട്. ഇതോടൊപ്പം തന്നെ ചേർത്തു വായിക്കേണ്ടതാണ് 1806 ൽ നടന്ന ദളവാക്കളും കൂട്ടക്കൊലയെന്ന സംഭവത്തെക്കുറിച്ചുള്ള ഓർമ്മകൾ. പത്തൊമ്പതാം നൂറ്റാണ്ടിന്റെ തുടക്കത്തിൽ ജാതി തീണ്ടൽ വ്യവസ്ഥിതിക്കെതിരെ വൈക്കം മഹാദേവക്ഷേത്രത്തിനു സമീപമുള്ള പാതകളിലൂടെ വഴി നടക്കാൻ ഈഴവയുവാക്കൾ തീരുമാനിക്കുന്നതും ജാഥയിൽ പങ്കെടുത്ത ഇരുന്നൂറോളം വരുന്ന യുവാക്കളെ വേലുത്തമ്പി ദളവ ചുമതലപ്പെടുത്തിയ പത്മനാഭപ്പിള്ള എന്നയാളുടെ നേതൃത്വത്തിലുള്ള കൂലിപ്പട്ടാളം നേരിടുകയും യുവാക്കളെ വെട്ടിക്കൊന്ന് ക്ഷേത്രത്തിനടുത്തുള്ള കളത്തിൽ ചവിട്ടിത്താഴ്ചകയും ചെയ്തു. വാമൊഴി പ്രചാരമുള്ള ഓർമ്മകളിൽ ആരംഭിച്ച ഒരു പ്രധാനപ്പെട്ട കീഴാള ചർച്ചയാണ് ദളവാക്കളും സംഭവം. ദളവാക്കളും കൂട്ടക്കൊലയെക്കുറിച്ച് കേട്ടറിഞ്ഞ ആറാട്ടുപുഴ വേലായുധപ്പണിക്കർ 1840 കളുടെ തുടക്കത്തിൽ

വേഷപ്രച്ഛന്നനായി വൈക്കത്തെ വട്ടശ്രീകോവിലോടു കൂടിയ ചമണ പാരമ്പര്യമുള്ള അമ്പലത്തിൽ കടന്നു കയറിയെന്ന് സുനിൽകുമാർ സി എസിനെ ഉദ്ധരിച്ചു കൊണ്ട് അജയ് ശേഖർ രേഖപ്പെടുത്തുന്നു. (അജയ് ശേഖർ. പുറം 65) . ക്ഷേത്രാചാരവുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് വൈക്കം സാമൂഹിക നേതൃത്വത്തിൽ നടന്ന ആചാരലംഘനത്തെ പി ജോൺസൺ ഇങ്ങനെ വിശദീകരിക്കുന്നു. "ശുചിന്ദ്രം ക്ഷേത്രത്തിൽ തേരോട്ടം നടക്കുമ്പോൾ, തേരിലെ കയറിൽ തൊടാൻ പോലും അയിത്തജാതിക്കാരെ അനുവദിച്ചിരുന്നില്ല, സ്വാമികൾ അധഃസ്ഥിത വിഭാഗങ്ങളെ സംഘടിപ്പിക്കുകയും, തേരിലെ കയർ പിടിപ്പിച്ച് ജാതി നിയമം ലംഘിക്കുകയും ചെയ്തു. ഒരു പക്ഷേ ഇന്ത്യാ ചരിത്രത്തിലെ തന്നെ, ക്ഷേത്രപ്രവേശനത്തിനു വേണ്ടിയുള്ള ആദ്യ പ്രക്ഷോഭമായിരുന്നിരിക്കണം അത്" (ജോൺസൺ. പുറം 41). ഇത്തരത്തിൽ അധഃസ്ഥിത സമരങ്ങളുടെയും പ്രതിഷേധങ്ങളുടെയും ദീർഘചരിത്രം ക്ഷേത്രപ്രവേശന വിളംബരത്തിനു പിന്നിലുണ്ട്.

കിഴാള സമൂഹത്തിന്റെ നേതൃത്വശക്തി

കേരളത്തിൽ ദലിത് ജാതി വ്യവഹാരങ്ങളാൽ നിർമ്മിക്കപ്പെട്ട ആധുനിക വ്യവഹാരങ്ങളുടെ സൃഷ്ടിയായാണ് നാരായണ ഗുരുവിനെ പ്രദീപൻ പാമ്പിരികന്ന് വിലയിരുത്തുന്നത്. കാരണം നാരായണ ഗുരുവിന്റെ പല ആശയങ്ങളുടെയും മുൻഗാമിയായിരുന്നു വൈക്കം സാമൂഹിക നേതൃത്വം. താൻ ജീവിച്ച ഹൃദയം വ്യവസ്ഥിതികളിൽ നിന്നു കൊണ്ട് തന്നെ 1836ൽ അദ്ദേഹം സമത്വ സമാജം എന്ന സംഘടന സ്ഥാപിക്കുകയും എല്ലാ മനുഷ്യരും തുല്യരാണെന്ന ആശയത്തിന് ഊന്നൽ നൽകുകയും ചെയ്തു. മേൽവസ്ത്രം ധരിക്കാനുള്ള അവകാശത്തിനു വേണ്ടിയുള്ള പോരാട്ടം, പന്തിഭോജനം സംഘടിപ്പിച്ചത് ,പൊതുക്കിണർ എന്ന ആശയം പ്രാബല്യത്തിൽ കൊണ്ടുവന്നതെല്ലാം അക്കാലത്തെ അധികാര വ്യവസ്ഥയെക്കുറിച്ച് വെല്ലുവിളിച്ചിട്ടായിരുന്നു. ഒരു ജാതി, ഒരു മതം, ഒരു ദൈവം മനുഷ്യന് എന്ന വിപ്ലവകരമായ ആശയം നാരായണ ഗുരു മുന്നോട്ടു വെക്കുന്നതിന് എത്രയോ മുൻപു തന്നെ വൈക്കം സാമൂഹികർ സമാനമായ ആശയം മുന്നോട്ടുവെച്ചിരുന്നു. " ഒൻറേ ജാതി / ഒൻറേ മതം / ഒൻറേ കലം/ ഒൻറേ ഉലകം/ഒൻറേ അരൾ/ഒൻറേ മൊഴി / ഒൻറേ നീതി (അഖിലത്തിരുട്ട് അമ്മാമനെ). ഇതേ ആശയം തന്നെയാണ് ഗുരുവിനും പ്രകടമാകുന്നത്. ബ്രിട്ടീഷുകാരാണ് നമുക്ക് സന്യാസം തന്നതെന്ന് ഗുരു പറയുന്നുണ്ട്. ബ്രിട്ടീഷ് അധികാരത്തോടെയാണ് യാഥാസ്ഥിതിക ഹിന്ദു മതത്തിന് തന്റെ സന്യാസത്തെ എതിർക്കാൻ കഴിയാത്ത വിധം രാഷ്ട്രീയാധികാരം നഷ്ടമായതെന്ന് ഗുരു പറയുന്നിടത്ത് നാരായണ ഗുരുവിനും മുമ്പ് ഏതു ജാതിയിൽപ്പെട്ടവർക്കും സന്യാസം സ്വീകരിക്കാം എന്ന് പ്രഖ്യാപിച്ചു കൊണ്ട് 'ഇവയൽ പന്തി' എന്ന പേരിൽ ഒരു പ്രസ്ഥാനം അയ്യോ വൈക്കം സാമൂഹികർ സ്ഥാപിച്ചിരുന്നു എന്ന വസ്തുത നാം വിസ്മയിച്ചു കൂടാ. വൈക്കം സാമൂഹികർ മതപരിവർത്തനത്തെ എതിർക്കുകയും ജാത്യധിഷ്ഠിതമായ വ്യവസ്ഥയെ തകർക്കണമെന്ന് ആഹ്വാനം ചെയ്യുകയും ചെയ്യുന്നു. മതപരിവർത്തനത്തെ നാരായണ ഗുരുവും എതിർക്കുന്നുണ്ട്. മതം മാറുകയല്ല ഇവിടെ നിന്നു കൊണ്ട് തന്നെ നാം അതിനെ പരിഷ്കരിച്ചെടുക്കുകയാണ് വേണ്ടതെന്ന് ഗുരു പറയുന്നു. ഇവിടെ ഗുരുവിനെ മത പരിഷ്കരണവാദിയോ ഹിന്ദു സന്യാസിയോ ആയി ചുരുക്കിക്കാണുന്നതിന് പകരം എല്ലാ മതങ്ങളിലും ജാതി പ്രത്യക്ഷമായോ പരോക്ഷമായോ നില നിൽക്കുന്നു എന്ന ധാരണയാണ് വേണ്ടത്. കണ്ണാടിയിൽ നോക്കുക നിങ്ങൾക്ക് ദൈവത്തെ കാണാം എന്നരുൾ ചെയ്ത അദ്ദേഹം 1851 ൽ ആദ്യമായി കണ്ണാടി പ്രതിഷ്ഠ നടത്തുന്നു. ഓരോരുത്തരും അവനവന്റെ ശരീരത്തിനുള്ളിലെ ചൈതന്യമായ ശിവ തത്വത്തെയാണ് ആരാധനയിൽ അന്വേഷിക്കേണ്ടതെന്ന് നിർദ്ദേശിക്കപ്പെട്ടു. ഈയൊരു തുടർച്ച ഗുരുവിന്റെ കണ്ണാടി പ്രതിഷ്ഠയിലും കാണാം.

"പത്തൊമ്പതാം നൂറ്റാണ്ടിന്റെ അന്ത്യത്തിലും ഇരുപതാം നൂറ്റാണ്ടിന്റെ തുടക്കത്തിലും നാണു ഗുരുവിന്റെയും ശിഷ്യരുടെയും മൂലം, ആശാൻ, സി.വി കുഞ്ഞിരാമൻ, സഹോദരൻ എന്നിവരിലൂടെയെല്ലാം തുടർന്ന സാമൂഹിക പരിഷ്കരണങ്ങളും സംസ്കാര പരിവർത്തനങ്ങളും മനുഷ്യാവകാശ സമരങ്ങളും തിരുവിതാംകൂറിൽ ഐതിഹ്യമായി തുടക്കമിട്ടത് ആറാട്ടുപുഴയാണ്" (അജയ് ശേഖർ. പുറം. 63) . അരുവിപ്പുറം പ്രതിഷ്ഠയ്ക്ക് മൂന്നു ദശകങ്ങൾക്ക് മുമ്പേ 1851-ൽ ആറാട്ടുപുഴയിലെ മംഗലത്ത് സകല ജനങ്ങൾക്കുമായി ശിവപ്രതിഷ്ഠ നടത്തി. 1861-ൽ അമ്പലമുക്ക് ഹിന്ദുക്കൾക്ക് വിലക്കിയിരുന്ന കഥകളി പോലുള്ള കലാരൂപങ്ങൾ അഭ്യസിക്കാനും കളിക്കാനുള്ള കളരിയും സ്ഥാപിച്ചു.1858-ൽ മേൽശീലക്കലാപം, 1859-ൽ കിഴാള സ്ത്രീകൾക്ക് മേൽവസ്ത്രം ധരിക്കാനുള്ള അവകാശത്തിനു വേണ്ടിയുള്ള സമരം, 1866 ൽ കേരളത്തിലെ ആദ്യത്തെ കർഷകത്തൊഴിലാളി സമരം, പുലയരും പറയരോടും കൂടിച്ചേർന്ന് നടത്തിയ പന്തിഭോജനം തുടങ്ങിയവ അദ്ദേഹം നേതൃത്വം നൽകിയ മുന്നോട്ടുള്ളതാണ്. മധ്യകാല ജാതിവിരുദ്ധ ആശയങ്ങളും, വൈക്കം സാമൂഹികരുടെ തുടർച്ചയായും ആറാട്ടുപുഴ വേലായുധ പണിക്കരിൽ പ്രകടമാണ്. ആദ്യത്തെ ജനകീയനേതാവായിരുന്നു അദ്ദേഹം.

ഇവരുടെ തുടർച്ചയിലാണ് നാരായണ ഗുരുവിന്റെ ചരിത്രദ്രാഗ്യം അടയാളപ്പെടുത്തേണ്ടത്. ആധുനിക കേരള രൂപീകരണത്തിനു പിന്നിൽ നടന്ന സൂക്ഷ്മമായ ചരിത്രപ്രക്രിയകളെ അവഗണിച്ചു കൊണ്ട് നാരായണ ഗുരു എന്ന ഒരു വ്യക്തിയെ മാത്രം സാമൂഹ്യ ചലനത്തിന്റെ ഉടമസ്ഥനാക്കുവാൻ ശ്രമിക്കുന്നതിലൂടെ ഒരു ചരിത്രത്തെ മുഴുവൻ ഇല്ലാതാക്കാനാണ് ശ്രമിക്കുന്നത്. അടിമ-ആദിവാസി ദലിത് വിഭാഗങ്ങളിൽ നിന്ന് യാതൊരു വിധ സാമൂഹ്യ പരിണാമങ്ങൾ ആരംഭിക്കും എന്ന ധാരണ നിലനിന്നിരുന്നില്ല. അവരെ 'നിശ്ചലമായാണ്' പരിഗണിച്ചത്. എല്ലാതരം സാമൂഹ്യപരിണാമങ്ങളെയും സ്വീകരിക്കുക മാത്രം ചെയ്യുന്ന സ്വയം സാമൂഹ്യ നിർവ്വഹകത്വത്തിലേക്ക് സഞ്ചരിച്ചിട്ടില്ലാത്ത ജനതയായി അവർ നിർവ്വചിക്കപ്പെട്ടു. ഈ ധാരണകളെ തന്റെ നിരീക്ഷണങ്ങളിലൂടെ പൊളിച്ചെഴുതാൻ പ്രദീപൻ പാമ്പിരിക്കുന്നിന്റെ നിരീക്ഷണങ്ങൾക്കായി.

കൊളോണിയൽ ആധുനികത

മറ്റ് സമുദായങ്ങൾ ആധുനികരിക്കുന്നതിനു മുമ്പ് തന്നെ ദലിത് അടിമ ജാതികൾ ആത്മാവബോധമുള്ള ജനതകളായി മാറിയിരുന്നു. പത്തൊമ്പതാം നൂറ്റാണ്ടിന്റെ ആരംഭത്തോടെ തന്നെ കിഴാള ദലിത് വിഭാഗങ്ങൾ കൊളോണിയൽ മാറ്റങ്ങൾക്ക് വിധേയമായിരുന്നു. കിഴാളർക്ക് എഴുത്തും വായനയും സാധ്യമാകുന്നത് ഈ കാലത്തായിരുന്നു. വിദ്യാഭ്യാസം അവരുടെ അവബോധത്തിൽ തന്നെ മാറ്റം വരുത്തി. സാമൂഹ്യാടിമത്തത്തെ പ്രതിരോധിക്കാൻ കഴിയുംവിധമുള്ള അവബോധം രൂപപ്പെടുകയും സാമൂഹ്യസമത്വം എന്ന ആശയം അവരിൽ സൃഷ്ടിക്കപ്പെടുകയും ചെയ്തു. മതപരിവർത്തനത്തോടൊപ്പം മതപരിഷ്കരണം എന്ന ആശയം കൂടി പ്രബലമായി. പത്തൊമ്പതാം നൂറ്റാണ്ടിൽ തന്നെ ഇസ്ലാം മതത്തിലേക്കുള്ള മത പ്രവേശനം, കൊളോണിയൽ കാലത്തുണ്ടായ മതപരിവർത്തനങ്ങളിലൂടെയും മതം ഒരു ആജീവനാന്ത അടിമത്തമല്ലെന്നും അത് വ്യക്തിപരമായ ഇച്ഛയാണെന്നും കേരളീയ വ്യവഹാരമണ്ഡലത്തിൽ ആദ്യമായി സ്ഥാപിച്ചെടുക്കാൻ ദലിത് ജാതികൾക്കായി എന്ന് പ്രദീപൻ പാമ്പിരിക്കുന്നത് നിരീക്ഷിക്കുന്നുണ്ട്. കേരളത്തിലെ പിൻക്കാല സാമൂഹിക രൂപീകരണത്തെ മതപരിവർത്തനം ആഴത്തിൽ സ്വാധീനിച്ചിട്ടുണ്ട്. മൈസൂർ ആക്രമണങ്ങൾ മലബാറിന്റെ സാമൂഹ്യസ്ഥിതിയിൽ പുതിയ ചലനങ്ങൾ സൃഷ്ടിക്കാൻ കാരണമായെന്ന് ചരിത്രകാരന്മാർ നിരീക്ഷിക്കുമ്പോൾ ടിപ്പുവിന്റെ റോഡ് നിർമ്മാണത്തിലൂടെ സമൂഹം ചലനാത്മകമായ തൊഴിൽ ശക്തിയായി മാറുന്നതായാണ് പ്രദീപൻ പാമ്പിരിക്കുന്നത് വിലയിരുത്തിയത്. തൊഴിലടിമകളെ പുനർവിന്യസിക്കാനുള്ള ശ്രമമാണ് നവോത്ഥാനത്തിലൂടെ സാധ്യമായത്. തൊഴിലടിമത്തം തിരിച്ചറിയാനുള്ള ഉപാധി മാത്രമായിരുന്നു വിദ്യാഭ്യാസം. പരമ്പരാഗത തൊഴിൽ ബന്ധങ്ങളിലെ മാറ്റം ആണ് സാമൂഹ്യ പുരോഗതിക്കടിസ്ഥാനമായത്. നവോത്ഥാനത്തിന്റെ അടിസ്ഥാന പ്രേരകശക്തി വിദ്യാഭ്യാസമായി മാറുന്നതിലൂടെ വിദ്യാഭ്യാസത്തിനു മാത്രം പ്രാധാന്യം നൽകപ്പെടുകയും നവോത്ഥാനത്തു സമൂഹം തൊഴിൽ എന്ന അതിപ്രധാനമായ അടിത്തറയെ കൈയൊഴിയുകയും ചെയ്തു എന്ന പ്രദീപൻ പാമ്പിരിക്കുന്നിന്റെ നിരീക്ഷണം തുടർപഠനത്തിനുർഹമാണ്. സാർവ്വത്രിക വിദ്യാഭ്യാസം, ജാതിരഹിത പൊതുസമൂഹം, പൊതുഗതാഗതം, അധ്വാനത്തിന്റെ പുനർനിർവചനം തുടങ്ങിയ ആധുനിക വ്യവഹാര മണ്ഡലങ്ങൾ സൃഷ്ടിച്ചെടുത്തത് ദലിതരുടെ ദുരിതജീവിതത്തിൽ നിന്നായിരുന്നു. "യഥാർത്ഥത്തിൽ പാർശ്വങ്ങളിൽ നിന്നുള്ള വ്യവഹാരങ്ങളാണ് കേരളത്തെ ആധുനികമാക്കിയത്. ആധുനിക കേരളം ശിവലിംഗം മുങ്ങിയെടുത്ത നെയ്യാറിൽ നിന്നല്ല, ദലിതരുടെ ദുരിത ജീവിതത്തിന്റെ കൊയ്തുപാടങ്ങളിൽ നിന്നാണ് സൃഷ്ടിക്കപ്പെട്ടത്" (പ്രദീപൻ പാമ്പിരിക്കുന്നത്. പുറം. 534)

കേരളീയ നവോത്ഥാന ചരിത്രത്തിന്റെ പുനർവായനകളിലൂടെ സവർണ്ണപക്ഷ ചരിത്രരചനാശീതിയെ കീഴാളപക്ഷത്തുനിന്നു കൊണ്ട് പൊളിച്ചെഴുതുകയായിരുന്നു പ്രദീപൻ പാമ്പിരിക്കുന്നത്. നാരായണ ഗുരുവിനെപ്പോലെ പല ചരിത്ര സന്ദർഭങ്ങളും തുടർച്ച മാത്രമാണെന്ന് സ്ഥാപിക്കുന്നതിലൂടെ ഒരു തുടർപ്രക്രിയ എന്ന രീതിയിൽ വേണം നവോത്ഥാനത്തെ വിശകലനം ചെയ്യേണ്ടതെന്ന ആശയം സ്ഥാപിച്ചെടുക്കാൻ അദ്ദേഹത്തിനായി. വിഗ്രഹവത്കരിക്കപ്പെട്ട പ്രതിമകൾക്കു പിന്നിൽ അധഃസ്ഥിതരുടെ ദീർഘസമര ചരിത്രം പൊതു മണ്ഡലത്തിലെ ചർച്ചയിലേക്ക് കൊണ്ടുവരുന്നതിലൂടെ കീഴാളജനത നിശ്ചലമായ ജനതയായിരുന്നില്ലെന്ന് അദ്ദേഹം വ്യക്തമാക്കുന്നു. കീഴാള ജാതിസമൂഹങ്ങളെ സ്റ്റാമ്പോളമായി കണ്ടതും കീഴാള സാംസ്കാരിക മൂലധനത്തെ പൊതുവൽക്കരിക്കാൻ ശ്രമിച്ചില്ല എന്നതുമാണ് കേരളീയ നവോത്ഥാനത്തിന്റെ മുഖ്യ പരിമിതി എന്ന വിമർശനമാണ് പ്രദീപൻ പാമ്പിരിക്കുന്നത് ഉന്നയിക്കുന്നത്.

സഹായക ഗ്രന്ഥങ്ങൾ

1. അജയ് ശേഖർ, ചന്ദ്രമോഹനൻ, എസ്.ആർ.കേരള നവോത്ഥാനം പുതുവായനകൾ, തിരുവനന്തപുരം: റെയ്‌വൻ പബ്ലിക്കേഷൻസ്, 2017.
2. കഞ്ഞഹമ്മദ്, കെ.ഇ.എൻ, കേരളീയ നവോത്ഥാനത്തിന്റെ ചരിത്രവും വർത്തമാനവും, തിരുവനന്തപുരം: ചിന്ത പബ്ലിഷേഴ്സ്, 2016.
3. പ്രദീപൻ പാമ്പിരിക്കുന്ന്, പ്രദീപൻ പാമ്പിരിക്കുന്നിന്റെ ലേഖനങ്ങൾ സമാഹരണം, ആമുഖം, സുനിൽ പി ഇളയിടം, കെ എം അനിൽ, തൃശൂർ: കേരള സാഹിത്യ അക്കാദമി, 2020.
4. പ്രിയ പിലിക്കോട് (പാനം സമാഹരണം), കേരളീയ നവോത്ഥാനം വിമർശനവും വിചിന്തനവും, തിരുവനന്തപുരം: കേരള ഭാഷാ ഇൻസ്റ്റിറ്റ്യൂട്ട്, 2017.
5. ബിനീഷ് പുതുപ്പണം (എഡി), കേരള നവോത്ഥാനത്തിന്റെ പരിമിതികൾ, വിദ്യാർത്ഥി പബ്ലിക്കേഷൻ, 2011.
6. ഭാസ്കരനണ്ണി പി, പത്തൊമ്പതാം നൂറ്റാണ്ടിലെ കേരളം, തൃശൂർ: കേരള സാഹിത്യ അക്കാദമി, 1985.
7. ലിസി മാത്യു, പൊട്ടൻ തെയ്യം അതിജീവനത്തിന്റെ അനുഷ്ഠാനം, തിരുവനന്തപുരം: കേരള ഭാഷാ ഇൻസ്റ്റിറ്റ്യൂട്ട്, 2013.
8. ശ്രീകുമാർ. ടി.ടി, നവോത്ഥാന ചരിത്ര ദർശനം, കോഴിക്കോട്: മാതൃഭൂമി ബുക്സ്, 2024.
9. സനൽ മോഹൻ പി, കീഴാള പക്ഷ ചരിത്രവും വീണ്ടെടുപ്പിന്റെ പാഠങ്ങളും, പത്തനംതിട്ട: പ്രസക്തി ബുക്സ്, 2021.

ആനുകാലികങ്ങൾ

1. മുഹമ്മദ് റാഫി എൻ.വി, ജീവിതത്തിന്റെ കൊയ്തുപാടത്തെ ഭാവന ചെയ്ത സൈദ്ധാന്തികൻ, മാതൃഭൂമി ആഴ്ചപ്പതിപ്പ്, ഡിസംബർ, 2018.
2. റഫീഖ് ഇബ്രാഹിം, ഏകജീവിതാനുശ്ചര ഗാനം, ദേശാഭിമാനി വാരിക, ഡിസംബർ, 2016.